

TURIZEM KOT OSEBNA PRILOŽNOST

Turizem odpira vrata v svet novih znanj, socialnih povezav in občutka smisla. Vsak stik z ljudmi in kulturami je priložnost, da odkrijemo nove ideje, se razvijamo in prispevamo k skupnosti – kar krepi tako posameznika kot družbo.

Uvod

V prejšnji lekciji smo spoznali moč osebnih zgodb – kako lahko posamezniki iz ranljivih skupin skozi turizem razvijajo samozavest, veščine in občutek smisla. Videli smo, da turizem ni zgolj potovanje, temveč proces osebne rasti.

V tej lekciji bomo to misel nadgradili. Pogledali bomo, kako turizem ne krepi le posameznika, ampak prinaša širše koristi tudi družbi. Ko posamezniki skozi turizem rastejo, gradijo nove mreže in postajajo samostojnejši, se to odraža v bolj povezani in vključujoči skupnosti.

Strokovni viri – predstavitev

Da bi bolje razumeli, kako turizem deluje kot prostor osebne in družbene rasti, se bomo naslonili na raziskave in strokovne vire, ki potrjujejo njegove pozitivne učinke. Ti viri ne prikazujejo le teoretičnih okvirjev, temveč tudi empirične dokaze o tem, kako turizem spreminja življenja, krepi socialne vezi in daje posameznikom občutek smisla.

- **Turizem kot povezanost (*Tourism as Connectedness*)**

Študija avtorjev Gössling, Cohen in Hibbert (2018) objavljena v *Current Issues in Tourism* razlaga, da v sodobni družbi postaja turizem ključen mehanizem za občutek povezanosti, oblikovanje identitete in življenjskega smisla. Avtorji zaključujejo, da turizem deluje kot "družbeno lepilo" – prostor, kjer se osebne zgodbe prepletajo z družbenimi cilji.

URL: <https://hdl.handle.net/10.1080/13683500.2016.1157142>

- **Spomin na turistične izkušnje in smisel življenja**

Raziskava iz leta 2025 (Frontiers in Psychology) je pokazala, da spominske turistične izkušnje pomembno vplivajo na občutek življenjskega smisla. Posamezniki, ki so kasneje reflektirali na svoje izkušnje, so doživljali več pozitivnih čustev, boljšo samopodobo in večjo notranjo motivacijo. Ključna ugotovitev je, da turizem ni

pomemben le v trenutku potovanja, ampak predvsem v trajnem vplivu, ki ga imajo spomini na našo življenjsko pot.

URL:

<https://www.frontiersin.org/journals/psychology/articles/10.3389/fpsyg.2025.1521716/full>

- **Socialna podpora, samostojnost in participacija**

Empirična študija, objavljena v zbirki PMC (National Library of Medicine), potrjuje, da socialna podpora (družina, prijatelji, lokalna skupnost) bistveno prispeva k občutku avtonomije, kompetentnosti in samostojnosti. Ta občutek vodi k večji pripravljenosti za aktivno sodelovanje v družbenem življenju, tudi preko turizma. Turizem je v tem pogledu več kot prostočasna dejavnost – je orodje, ki krepi participacijo in socialno vključenost.

URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9640619/>

- **Družinski turizem kot obogatitev povezanosti**

Raziskava H. Schänzel izpostavlja, da je družinsko potovanje čas kakovostne družinske povezave, ki omogoča socialno identifikacijo in medgeneracijsko dobrobit. Družinski turizem se po avtorjevem mnenju ne obravnava le kot oddih, temveč kot priložnost za soustvarjanje družinskih spominov, vrednot in občutka pripadnosti

URL:

https://www.researchgate.net/publication/348984002_Connecting_through_family_tourism_and_social_inclusion

- **Turizem, osebna rast in kreativnost**

Novinarski članek iz leta 2025 (Time Magazine) izpostavlja, da potovanja odpirajo nove perspektive, spodbujajo kreativno razmišljanje in povečujejo empatijo do drugih kultur. Stik z novimi okolji posameznika postavi pred izzive, ki zahtevajo prilagodljivost in ustvarjalnost, hkrati pa omogočajo učenje skozi izkušnjo. To potrjuje, da turizem ni le sprostitev, temveč aktivna pot osebne rasti.

URL: <https://qa.time.com/7205903/articles-with-all-component/>

Primeri

- **Družinski izlet, ki krepi vezi**

Predstavljajmo si družino, ki obišče muzejsko delavnico, kjer skupaj ustvarjajo. Otroci razvijajo ustvarjalnost, starši krepijo potrpežljivost in razumevanje, stari starši pa prenašajo znanje in tradicijo. To preprosto doživetje povezuje generacije in gradi občutek pripadnosti.

- **Medsebojna pomoč turistov in lokalne skupnosti**

Primer: skupina obiskovalcev sodeluje v skupnostnem projektu obnove kulturne poti. Turisti ob delu pridobijo občutek smisla, spoznajo lokalne prebivalce in se učijo o njihovi kulturi. Lokalna skupnost pa dobi praktično pomoč in občutek, da je njihova dediščina cenjena. To je izmenjava, ki bogati obe strani.

Delovni list Moja osebna priložnost

Vaša lastna izkušnja	Katere nove veščine / povezave / pomen sem odkril(a)?	Kako bi to lahko delil(a) z drugimi ali širše v skupnosti?

Refleksija

Kako bi lahko kot posameznik ali organizacija omogočili več takšnih izkušenj?

V katerih oblikah turizma bi to lahko najboljše realizirali? (kulturni, skupnostni, družinski ...)

Povzetek lekcije in zaključek

Turizem presega igro videti: je proces grajenja znanj, medkulturnega razumevanja in osebnega smisla.

Vsak stik – s krajino, kulturo, ljudmi – odpira obzorja in pogloblja zaupanje, kreativnost in empatijo.

Osebne zgodbe in izkušnje postanejo gonilke družbene spremembe, ko jih prepoznamo in delimo.